

VAPAA-AIKATOIMI

Palvelunkuvaus

Vapaa-aikatoimi tarjoaa hyvinvointia ja terveyttä edistäviä palveluja kaikille kuntalaisille. Yhteisenä periaatteena palvelujen järjestämisessä on eri-ikäisten ryhmien huomioiminen palveluntarjonnassa sekä monikulttuurisuus ja suvaitsevaisuuden lisääminen.

LIIKUNTATOIMI

Liikuntatoimi tarjoaa monipuolisia liikuntapaikkoja ja -mahdollisuuksia liikunnan harrastajille. Liikuntatoimi koordinoi liikunta-alueiden ylläpitotoimia yhdessä Viisarit Oy:n ja kuntalaisten kanssa. Liikuntatoimi avustaa liikuntaa harrastavia järjestöjä lapsille ja nuorille suunnatun toiminnan osalta.

Liikuntatoimen hallinnollisia tehtäviä hoidetaan 30 %:n työajalla vapaa-aikasihteerin toimesta.

Lisäksi vuoden 2023 alusta lukien palkataan vapaa-aikaohjaaja, jonka työajasta 70 % varataan liikunnan ohjaukseen sekä liikunnalliseen yhteistyöhön järjestöjen ja muiden yhteistyötahojen kanssa.

NUORISOTOIMI

Vapaa-aikasihteerin tehtäviin kuuluu nuorten harrastusmahdollisuuksien järjestäminen ja koordinointi kunnassa. Valtaosa toiminnasta toteutetaan itsenäisesti, mutta myös yhteistyössä eri yhdistysten ja toimijoiden, lähialueiden kuntien nuorisotyön ja etsivän nuorisotyön kanssa.

Vapaa-aikasihteerin toimii nuorisovaltuuston toiminnan tukijana ja on läsnä kokouksissa.

Nuorisotyötä hoidetaan 70 %:n työajalla vapaa-aikasihteerin toimesta. Lisäksi vapaa-aikaohjaajan työajasta 30 % varataan nuorisotyöhön.

KULTTUURITOIMI

Kulttuuritoimi tuottaa kulttuurilaisuuksia eri-ikäisille kuntalaisille erityisryhmiä unohtamatta ja järjestää kaikille avoimet kunnan juhlatilaisuudet (mm. itsenäisyysjuhla). Avustustoiminnalla kulttuuritoimi luo mahdollisuuksia kulttuurin omaehtoiselle harrastamiselle ja tukee kulttuuritapahtumien järjestämistä ja niistä tiedottamista.

Kulttuuritoimi panostaa lasten ja nuorten kulttuurikasvatukseen tarjoamalla erilaista kulttuuritoimintaa varhaiskasvatukselle ja koululle. Lisäksi huomioidaan kasvavan eläkeläisväestön sekä palvelukeskuksessa asuvien vanhusten että erityisryhmien kulttuuritarjonta. Kulttuuritoimen keskeisiä toimintamuotoja ovat mm. erilaiset tapahtumat, konsertit, teatteriesitykset, näyttelytoiminta sekä kotiseutuarkiston ylläpitäminen.

Kirjaston kokoustila mahdollistaa pienimuotoisten tapahtumien järjestämisen. Uudella koululla voidaan käynnistää elokuvatoiminta ja järjestää konsertteja ym. tapahtumia.

Vesannon kunnankirjaston palvelukuvaus

Vesannon kunnankirjasto tarjoaa kirjastopalveluja Vesannon kunnan asukkaille. Kirjasto on avoin myös kaikille muille asiakkaille. Kuulumme Rutakko-kirjastoverkkoon. Vesannon kirjasto palvelee asiakkaita arkipäivisin ja omatoimikirjastona päivittäin 7 - 21.

Vesannon kunnankirjaston asiakaspalveluperiaatteet

Palveluhenkisyys

Asiakaspalvelu on tärkein tehtävämme. Haluamme palvella asiakasta laadukkaasti ja tehokkaasti. Olemme helposti lähestyttäviä ja meillä on aito pyrkimys ymmärtää asiakkaan tarpeita. Varmistamme tiedonkulun asiakaspalvelutilanteissa ja ohjaamme tarvittaessa asiakkaan hakemaan tietoa muualta. Pyrkimyksenämme on kehittää helposti saatavilla olevia asiakaslähtöisiä palveluja.

Pätevyys

Olemme ammattitaitoisia informaatioalan osaajia. Kehitämme ammattitaitoamme varmistaaksemme ajan tasaisen ja monipuolisen palvelutarjonnan. Ohjaamme ja opastamme asiakkaita myös omatoimiseen kirjastonkäyttöön.

Luotettavuus

Toimimme johdonmukaisesti ja luotettavasti yhteisiä sääntöjä noudattaen. Olemme vaitiolovelvollisia asiakkaita koskevissa asioissa. Käsittelemme ja arkistoimme asiakastiedot luottamuksellisesti ja voimassa olevien lakien mukaisesti.

Kohteliaisuus

Kunnioitamme asiakasta. Olemme huomaavaisia ja ystävällisiä. Tervehdimme asiakasta ja puhumme hänelle kohteliaasti. Palvelemme asiakkaita yksilöllisesti ja kohtelemme heitä tasavertaisesti.

Vuorovaikutus

Tiedotamme palveluistamme aktiivisesti asiakkaillemme. Vältämme kirjastoslangia keskustellessamme asiakkaan kanssa. Keskeneneräisistä palvelutilanteista viestitämme työtovereille. Arvostamme asiakkaan antamaa palautetta ja kehitämme palvelujamme saadun palautteen pohjalta.

VALTUUSTOA SITOVA TAVOITE JA SEN MITTAAMINEN

TAVOITE	MITTARI	TOTEUMA
Vapaa-aikatoimen palvelut edistävät kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä sekä vahvistavat osallisuuden tunnetta.	Asiakaskyselyt Tea -viisari	Teaviisarin tulokset kokonaisuutena hyvällä tasolla kunnan järjestämisen palveluiden osalta. Osa-alueissa vielä kehitettävää. Hyvinvointikyselyn tulokset samalla tasolla vuoden 2022 kyselyyn verrattuna.

KUNNANHALLITUSTA SITOVAT TAVOITTEET JA NIIDEN MITTAAMINEN

TAVOITE	MITTARI	TOTEUMA
Liikuntatoimi Kuntalaisten liikunta-aktiivisuus lisääntyy.	Laadukkaat ja hyvin ylläpidetyt liikunta-alueet kunnassa ja niiden hyvä käyttöaste. Liikuntapaikkojen kävijämäärän ja harrastajien määrän seuranta.	Urheilukenttä hyvässä kunnossa vuonna –23. Ahkerassa käytössä kessällä. Tekonurmella sekä kentällä ohjattua sekä omaehtoista toimintaa Kuntosalikävijöitä 15-30/vrk. Avantouintipaikalla uijia muutamasta yli kymmeneen päivässä.
Paikallisten liikuntajärjestöjen ja -toimijoiden kanssa tehdään hyvää yhteistyötä.	Teaviisari. Järjestöfoorumi ja toteutunut järjestöyhteistyö Uuden avustusjärjestelmän käyttöönotto	Tulokset hyvällä tasolla kunnan järjestämien palveluiden osalta Järjestöfoorumeja järjestetty 3 kpl. Uusi malli otettiin käyttöön. Järjestöt saivat vaikuttaa eri tavoin mallin sisältöön. Järjestöavustuksia jaettiin 13800 hakemusten perusteella sekä lisäksi vastikkeellisia avustuksia noin 2000€
Liikunnanohjaus monipuolistuu ja lisääntyy.	Yhteisö- ja yksilöohjauksen määrät ja tapahtumat	Lapsille, nuorille ja aikuisille on järjestetty ryhmäliikuntaa sekä kaikille avointa yksilöohjausta viikoittain. Vuoden 2023 kesä-joulukuussa osallistuneita Liikuntataito kerhoihin 19 alakoulu ja yläkouluikäistä, Futiskerhoihin 31 alakouluikäistä,

		<p>Lippupalloon 4 alakouluikäisistä nuoriin ja Kuntosalin pienryhmään 6 aikuisista ikääntyviin. Kesän 2023 aikana osallistuneita nuoria Pelikesä-Kesäpeli kerhoon 6-12, Reiska harjoituspeleihin 1 joukkue ja ulkotreeneihin 0 aikuista. Lisäksi kuntalaisilla ollut mahdollisuus liikkua oma-toimisesti kahdella avoimella vuorolla liikuntasalissa (Höntsävuoro ja Yleinen sulis).</p> <p>Liikuntaleirejä järjestetty koululaisille kaksi. Toinen kesän aikana ja toinen syyslomalla. Molemmat kestäneet viisi päivää. Ensimmäiselle leirille osallistui 12 ja toiselle leirille 8.</p> <p>Liikunnanohjaaja ollut mukana kulttuuritoimen tapahtumassa ikääntyville ja järjestänyt yhdessä etsivä nuorisotyön kanssa nuorten Pelikesä-Kesäpeli iltoja.</p> <p>Liikuntatapahtuma kaiken ikäisille järjestetty vapaaehtoistyönä kunnan tuella. Liikuntatapahtumia järjestetty kunnan tuella järjestöjen ja yrittäjien kautta.</p>
<p>Liikuntahallin varauskalenteri ja liikuntapaikkoihin liittyvät järjestelmät uudistetaan.</p>	<p>Uuden järjestelmän käyttöönotto ja palautekysely</p>	<p>Liikuntahallin varaukset toteutettu liikunnanohjaajan kautta. Kuntosali-koodit hankittu kirjastosta.</p>
<p>Retkeilyreitit ja ulkoilualueet ovat hyvin hoidettuja ja houkuttelevia.</p>	<p>Vuosittainen kunnostus, palautekyselyt</p>	<p>Retkeilyreiteille ei ollut määrärahaa kunnostamiseen vuonna 2023.</p>
<p>Nuorisotoimi Nuoret ovat hyvinvoivia ja aktiivisia ja heidän osallisuutensa lisääntyy.</p>	<p>Ryhmä- tai yksilömuotoinen nuorisotyö ja yksilöllinen kohtaaminen Nuorisotilojen käyttöaste ja toimintaan osallistuvien määrä</p>	<p>Nuorisotyötä on toteutettu sekä ryhmä, että yksilömuotoisena. Nuorisotilojen käyttö on ollut aktiivisinta perjantaisin ja hiljaisempaa lauantaisin K-15 illoissa. Keskimäärin kävijöitä on 30–40 nuorta. Kesällä alkanut kv- kuppilatoiminta päättyi vuoden loppuun mennessä. Syksyllä aloitettiin uutena</p>

		<p>toimintana Länsi-Vesannon kerhotoiminta 1krt / kk. Kävijöitä on 7–8 / kerta.</p> <p>Nuorisovaltuustotoiminta ollut pienimuotoista. Nuvan osallistuminen päätöksentekoeleimiin vähäistä. Nuva kokoontuu n. joka toinen kuukausi. Jäseniä on 5.</p>
	Nuorisovaltuustotoiminnan tukeminen ja kehittäminen	
	Asiakaskysely	Jatkuva palautteen kerääminen toiminnan yhteydessä.
Yhteistyö nuorisotoimintaa järjestävien järjestöjen, yhteisöjen ja muiden toimijoiden kanssa on toimivaa.	Yökahvilatoiminnan valvontavuorojen sopiminen ja muu yhteistyö	Järjestöt eivät ole käytännössä valvoneet lainkaan syyskaudella. Toiminnassa mukana olevien järjestöjen määrä vähentynyt koska valvontavastuut ovat kasautuneet muutamille. Syksyn valvontavastuut vapaa-aikasihteerin kanssa jakoi kotouttamisohjaaja.
	Yhteistyö Tervon nt:n ja Niiniveden srk kanssa. Toteutuneet leirit.	Lasten- ja varhaisnuorten leirit toteutettu yhteistyössä Tervon ja Niiniveden seurakunnan kanssa kesäkuussa.
	Toteutuneet ja tavoittaneet kohtaamiset	Yökahvila toiminut kohtaamispaikkana lähes jokainen viikonloppu. Loma-aikojen toimintaa kehitetty ja lisätty muiden toimijoiden kanssa. Yksilöohjausta muutamalle erille.
Diginuorisotyötä toteutetaan.	Toimiminen eri some-alustoilla ja toteutuneet tapahtumat	Vapaa-aikasihteerit toteuttanut keskustelua erilaisilla digitaalisilla alustoilla sekä tuottaa nuorisotyö-sisältöä mm. TikTok ja YouTube –kanaville.
Maahanmuuttajat huomioidaan nuorisotyössä.	Toteutunut toiminta	Kv- nuortenillat päättyivät 2023 loppuun. FF-nuoret integroituneet perusnuorisotyöhön ja nuorteniltoihin, mutta ukrainalaisten osallistuminen on vähäistä / sitä ei ole.

Etsivä nuorisotyö

Nuoret ovat hyvinvoivia ja aktiivisia ja heidän osallisuutensa lisääntyy.

Yhteistyö nuorisotoimintaa järjestävien järjestöjen, yhteisöjen ja muiden toimijoiden kanssa toimivaa.

Yksilötyön ohjaukset
Nuorten osallistuminen tapahtumiin/leireihin yms.

Yhteistyössä mukana olleiden järjestöjen ja toimijoiden määrä

Etsivä oli yhteydessä 40 nuoren kanssa, joista yksi ei halunnut/tarvinnut tiiviimpää/säännöllistä yhteistyötä etsivän kanssa. Etsivän palveluihin liittyviä ohjauksia oli 101 ja muihin nuoria hyödyttäviin palveluihin/toimenpiteisiin oli 107. Yksilötyössä nuorten hyvinvointia ja heidän tavoitteitaan tuettiin huomioiden heidän yksilölliset tarpeensa ja toiveensa.

Nuorten pienryhmien kanssa järjestettiin Koko kylä maalaa -tempaus ja käytiin yhdellä Nuottavalmennus leirillä. Lisäksi on järjestetty Bonari-toimintaa työpajan ja etsivän nuorille.

Yksilöohjauksessa nuoria on kannustettu/ohjattu/tuettu osallistumaan mm. Mikä vituttaa iltaan, hankkeiden toimintaan (TTT, Nuoret mukaan), 4H-yrittäjäkurssille, Pelikesä-Kesäpeli toimintaan, Pekan päivän tapahtumaan, nuokkareille, kirjaston, liikuntatoimen sekä kansalaisopiston palveluihin.

Yhteistä toimintaa on järjestetty sekä Vesannon että Tervon kirjaston, nuoriso- ja liikuntatoimen kanssa. Yhteistyötä on tehty myös Vesannon työpajan, elinkeinoasiantuntijan, yksittäisten yritysten, PSHVA:n palveluiden, Vesannon ja Tervon yhtenäiskoulujen, lasten ja nuorten moottorikerhon, seurakunnan ja Sisä-Savon kansalaisopiston kanssa. Hanke yhteistyössä on ollut TTT-hanke, Mieliteko-ohjelma ja Nuoret mukaan -hanke.

Kuntarajat ylittävää yhteistyötä on tehty mm. Keiteleen etsivän nuorisotyöntekijän kanssa (Somerumba = somepostauksia ent:n työstä). Sekä Irlannin nuorisotyön kanssa yksittäisten nuorten asioissa. Yhteistyötä on tehty myös toisen asteen oppilaitosten kanssa (yht. neljä eri koulua).

		<p>Konneveden 4H-yhdityksen kanssa järjestettiin nuorille (maahanmuuttajia ja ent:n nuoria) 4H-yrittäjäkurssi. Vesannon riistanhoitoyhdistyksen kanssa sovittiin jousiammunnan mahdollisuudesta ampumaradalla. Ent osallistui myös Pekan päivän tapahtumaan, jossa mukana useita yhdistyksiä.</p>
<p>Maahanmuuttajat huomioidaan nuorisotyössä.</p>	<p>Etsivän nuorisotyöntekijä tuetuksi maahanmuuttaja nuorille</p>	<p>Liikuntatoimi ja ent järjestivät kesällä kuuden viikon ajan yhdistettyä liikumista ja nuokkari-toimintaa nuorille. Tapaamisissa oli mukana suomalaisten nuorten lisäksi aina 3-5 maahanmuuttajaa. Kesällä etsivä kävi esittäytymässä ja kertomassa etsivästä nuorisotyöstä KV-kuppilalla. Syksyllä ent esittäytyi FF-opiskelijoille ja tuki heitä arkeen ja erityisesti työllistymiseen liittyvissä asioissa. Ent teki yhteistyötä tiiviimmin viiden maahanmuuttaja nuoren kanssa.</p>
<p>Kirjastotoimi</p>		
<p>Kirjaston kokoelma on uudistuva, laadukas ja ajantasainen sekä valtakunnallisten suositusten mukainen.</p>	<p>Lainauksien ja kirjastokäyntien määrä. Uuden aineiston hankinta suhteessa asukaslukuun. Verkkokäyntien määrä.</p>	<p>Lainauksia 19 154 Kirjastokäyntejä 16 710 Uutta aineistoa hankittu 1063 kpl Verkkokäyntejä 4965 kpl</p>
<p>Rutakko-verkon yhteiskokoelma huomioidaan oman kokoelman hoidossa ja kartoittamisessa.</p>	<p>Palautekysely.</p>	<p>Kokoelmakysely syksyllä 2023. Kirjaston kokoelma sai kouluarvosanan 8,6. Kiiteltiin kirjaston hyvästä palvelusta ja Rutakko-verkosta.</p>
<p>Lasten ja nuorten kirjastopalvelut ovat ajanmukaiset ja tarpeisiin mitoitettut.</p>	<p>Uutuushankinta lasten- ja nuorten aineistossa vähintään opetushallituksen suosituksen mukainen ikäluokkien koko huomioiden</p>	<p>Lanu-hankinnat 335 kpl Alle 15-vuotiaita 158 hlöä Opetushallituksen suositus vähintään 1 hankinta/alle 15-v./vuosi, Vesannolla 2,12 hankintaa/vuosi</p>
<p>Yhteistyö koulun kanssa on jatkuvaa ja sujuvaa ja kirjastonkäyttöä opetetaan säännöllisesti.</p>	<p>Luokkien kirjastokäyntien määrä/lv. Kirjastonkäytönopetuksen toteutuminen suunnitelman mukaan.</p>	<p>14 käyntiä 8 kirjastonkäytönopetustuntia</p>

Kirjailijavieraita ja kirjavinkkereita vierailee koululla tai päiväkodilla yhteistyössä Rutakko-verkon kanssa.	Vuosittainen vierailijamäärä ja osallistunut oppilasmäärä.	Kirjailijavierailuja ei järjestetty v. 2023 aikana
Maahanmuuttajat huomioidaan kirjastopalveluissa.	Toteutuneet maahanmuuttajille suunnatut kirjastopalvelut	Hankittu ukrainankielisiä kirjoja ja tilattu maahanmuuttajille aineistoa seutulainaksi
Hyvinvointia tukevaa aineistoa pidetään esillä ja siitä tiedotetaan aktiivisesti.	Toteutuneet aineistoesittelyt.	Erilaisia kirjanäyttelyjä esillä koko ajan Kirjastossa oli vuoden aikana 11 taidenäyttelyä, lukupiiri kokoontui kuukausittain, neulekahvila joka toinen viikko ja Savonetin digiopastusta oli myös tarjolla joka toinen viikko. Kirjasto organisoi Miljoona roskapussia kampanjaa Vesannolla.
Kulttuuritoimi		
Kulttuuripalvelut ovat monipuolisia.	Kaikille kuntalaisille järjestettyjä kulttuuritapahtumia väh. 2 tapahtumaa/vuosi.	V. 2023 tapahtumia mm. elokuvat lapsille ja aikuisille, Värttinän konsertti, Pekan päivä ja Martan päivä - tapahtumat torpparimuseolla, kirjallisuusaiheisia luentoja, runotapahtumia, yhteislaulutilaisuus ja erilaisia pieniä tapahtumia kirjastolla. Vuoden päätöksenä itsenäisyysjuhla srk-kodilla ja Petri Laakso-son konsertti kirkossa.
Tapahtumatuotantoa kehitetään yhdessä kolmannen sektorin kanssa	Yhteistyökumppaneiden kanssa järjestetyt tapahtumat/vuosi	Elokuvat, Värttinän konsertti ja tapahtumat Torpparimuseolla järjestetty yhdessä eri järjestöjen kanssa
Kulttuuripalveluja tuotetaan yhteisöllisen asumisen yksiköihin.	Laadukas kulttuuritarjonta vähintään 2 krt/yksikkö	2 musiikkitapahtumaa eri yksiköissä. Kehitysvammaisten päivätoiminnalle kerhoja kirjastolla, yht. 7 kertaa
Varhaiskasvatuksen ja koululaisten kulttuuritapahtumia järjestetään vuosittain.	Varhaiskasvatuksen kulttuuritarjonta väh. 2 krt/lapsi. Kaikki perusopetuksen oppilaat osallistuvat tapahtumiin vähintään 2 krt/koululainen.	Teatteriesitys ja 2 satutuntia varhaiskasvatuksen lapsille. Teatteriesitys 1–2 luokkien oppilaille. Konsertti joka kouluun-kierue kaikille yhtenäiskoulun oppilaille.

Maahanmuuttajat osallistetaan tapahtumien järjestämiseen.	Tapahtumien ja osallistujien lukumäärä	Värttinän konsertissa sekä AsiRock tapahtumassa järjestelyissä ja tapahtumia toteuttamassa kunnassa asuvia ulkomaalaisia, 10 henkilöä.
Poikkihallinnollisen kulttuurityöryhmä kokoontuu väh. 2x/vuosi	Teaviisari	Kulttuurityöryhmä ei kokoontunut vuoden 2023 aikana. Teaviisarin tulokset saatu, Vesanto sai kulttuurin osalta pisteitä 75, kokonaan keskiarvo 71. Kulttuuritoimi mukana 4 järjestöfoorumissa vuoden aikana.

Riskit

Pieni organisaatio, jossa työ on muutaman työntekijän vastuulla. Sijaisia ei aina ole käytettävissä ja siten henkilökunnan poissaolot haastavat palvelujen tuottamista.